

1 OP 3*
VAN DE VROUWEN IN
DE DOELGROEP LAAT
ZICH NOG NIET
PREVENTIEF ONDER-
ZOEKEN TERWIJL DIT
WEL AANGEWENZEN
IS.

In 2001 startte de Vlaamse overheid met een Bevolkingsonderzoek Borstkanker. Sindsdien krijgen vrouwen van 50 t.e.m. 69 jaar die ervoor in aanmerking komen elke twee jaar een uitnodigingsbrief van het Centrum voor Kankeropsporing (CvKO). In de uitnodigingsbrief wordt een afspraak voor een screeningsmammografie voorgesteld die eenvoudig kan verplaatst worden door te bellen naar het gratis nummer 0800/60.160.

Het CvKO werkt hiervoor nauw samen met 161 door de Vlaamse overheid erkende mammografische eenheden.

65,3% van de vrouwen uit de volledige doelgroep* nemen de **gepaste (preventie)maatregelen** tegen borstkanker (totale dekkinggraad). In 2016 deden 217.251 vrouwen dit door deel te nemen aan het bevolkingsonderzoek.

De resterende **34,7%** werd niet gescreend, hoewel ze hiervoor wel in aanmerking kwam. Dit blijft een hoog percentage, waardoor de streefwaarde van 75% voor totale dekking nog steeds niet gehaald wordt. Het CvKO onderzoekt verder waarom deze vrouwen niet deelnemen.

Enkele relevante cijfers uit het jaarrapport:

In 2016

- ontvingen 416.169 vrouwen een uitnodiging
- lieten 217.570 vrouwen een screeningsmammografie nemen
- wordt de Europese norm gehaald voor
 - kwaliteitsvolle beelden (92.1%)
 - doorverwijspercentage na een screeningsmammografie (4.7% eerste screening – 2.1% vervolgscreening)
 - borstkankerdetectiegraad (5,7%)
 - invasiviteit (81,5%) en aantasting lymfeklieren bij screengedeteteerde kankers
 - termijn resultaatsmededeling (90% binnen 14 kalenderdagen)
- zaten kankers bij niet-deelnemers vaker in een vergevorderd stadium (vergeleken met screengedeteteerde kankers). Het bevolkingsonderzoek slaagt dus in zijn opzet om borstkanker vroegtijdig op te sporen en de prognose sterk te verbeteren.
- vindt voor meer dan 93% van de afwijkende screeningsmammografieën binnen de 2 maand na de screeningsmammografie een opvolging plaats.
- Op 1.000 deelnemers komen er 2 à 3 intervalkankers voor (vrouwen die toch met een borstkanker gediagnosticeerd worden na een negatief screeningsresultaat).

Deelnemen aan het bevolkingsonderzoek is kiezen voor kwaliteit

Elke screeningsmammografie wordt door de radioloog van de erkende mammografische eenheid beoordeeld. In het Centrum voor Kankeropsporing wordt de mammografie opnieuw beoordeeld door een radioloog die het resultaat van de eerste beoordeling niet kent. Als de beide beoordelingen verschillen beslist een derde radioloog over het eindresultaat.

Bovendien beoordeelt de radioloog van het Centrum voor Kankeropsporing de **kwaliteit (fysisch-technisch en positionering) van de opnames**. Indien de kwaliteit van opnames van een erkende mammografische eenheid ondermaats blijft na remediëring verliest deze ME zijn erkenning om screeningsmammografieën te nemen in het kader van het bevolkingsonderzoek.

Mede dankzij deze kwaliteitscontroles worden **minder vrouwen onnodig verwezen** voor bijkomend onderzoek en worden **meer borstkankers vroegtijdig opgespoord**.

UW ROL ALS HUISARTS IN HET BEVOLKINGSONDERZOEK:

> Informeren en motiveren

1 op 3 (*) van de vrouwen in de doelgroep laat zich nog niet preventief onderzoeken op borstkanker terwijl dit wel aangewezen is. U kan als vertrouwenspersoon deze vrouwen informeren over het bevolkingsonderzoek en hen motiveren om deel te nemen.

Een proefproject van het Centrum voor Kankeropsporing toonde immers aan dat meer vrouwen deelnemen als ze ook door hun huisarts worden uitgenodigd. De doelgroep van dit huisartsenproject zijn vrouwen die de laatste vier jaar niet deelnamen of nooit eerder een screeningsmammografie lieten nemen. [Lees meer](#).

> In geval van afwijkend eindresultaat

Als uit de beoordeling van de screeningsmammografie blijkt dat bijkomend onderzoek nodig is, ontvangt u het resultaat 4 dagen eerder dan uw patiënte. Wij rekenen op u om haar te contacteren vooraleer zij het resultaat ontvangt om haar te verwijzen voor de vereiste op puntstelling. Geef haar alle relevante medische gegevens mee voor het bijkomend onderzoek. Verwijst u haar naar een andere dienst dan die waar de screeningsmammografie werd genomen, vraag haar dan om het screeningsdossier mee te nemen, inclusief de (code van de) beelden van de screeningsmammografie en eventuele oudere beelden.

> Kostprijs van het onderzoek

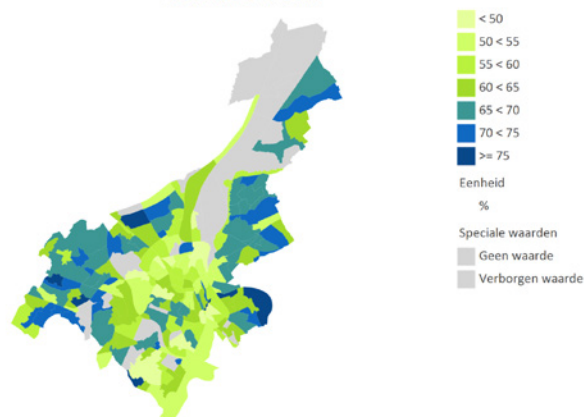
Voor wie aangesloten is bij een Belgisch ziekteverzekeraar en in orde is met de verzekeraar, is de screeningsmammografie volledig gratis (geen remgeld - derdebetalersregeling).

Indien een diagnostische mammografie wordt voorgeschreven, is het onderzoek niet gratis voor de vrouw.

Dekking tot op statistisch sector niveau beschikbaar

Via deze website <https://bevolkingsonderzoek.incijfers.be/> kan iedereen regionale cijfers voor de 3 bevolkingsonderzoeken raadplegen. De website toont nu ook dekking op statistisch sector niveau. De statistische sector (of kortweg sector) is de kleinste territoriale basiseenheid. Door de dekking op dit niveau te tonen zijn zeer gerichte regionale sensibilisatie acties mogelijk. Met name in groot- en centrumsteden zal het aanbieden van deze informatie aan regionale partners (gemeentebesturen, de Logo's) een belangrijke meerwaarde vormen (onderstaande figuur toont als voorbeeld de sectoren van Gent) om meer gerichte acties te ondernemen.

Totale dekkingsgraad BK 2016 - Statistische sectoren van Gemeente Vlaanderen Gent

Bron: Centrum voor Kankeropsporing vzw, Stichting Kankerregister

(*) 34,7% = Totale doelgroep bepaald op 1 januari 2016 (100%) - totale dekkingsgraad 2016 (=vrouwen die hebben deelgenomen aan het bevolkingsonderzoek, of werden gescreend buiten het bevolkingsonderzoek, of niet gescreend hoefden te worden om medische redenen (bilaterale mastectomie of borstkankerdiagnose in de afgelopen 10 jaar)).

Met vriendelijke groeten,

Dr. Patrick Martens

Vzw Centrum voor Kankeropsporing

Meer info?

<https://borstkanker.bevolkingsonderzoek.be/>